

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
İkili Siyasi İőler Genel M¼d¼rl¼Đ¼
(SRGM)

7/
27174 GK 139

Sayı : 96966339-610-2020/31239026
Konu : Yazılı Soru Önergesi/ Aydın Adnan
Sezgin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 06.04.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.00000641600 sayılı yazıları.

Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in 7/27174 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

**AYDIN MİLLETVEKİLİ AYDIN ADNAN SEZGİN'İN SAYIN BAKANIMIZA
YÖNELTİĞİ 7/11784 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

SORU:

5 Mart 2020 tarihinde Moskova'da Türkiye ile Rusya arasında İdlip'deki duruma ilişkin olarak imzalanan mutabakat metnine göre, M4 karayolunun kuzeyinde ve güneyinde 6'şar km derinliğinde bir güvenli koridor tesis edilmesi öngörülmüştür.

10 Mart 2020 tarihinde Anadolu Ajansı Editör Masası programında yaptığımız açıklama, bölgedeki kontrolün paylaşımına ilişkin bazı belirsizlikler bulunduğu izlenimi vermiştir. "Ateşkes anlaşması çerçevesinde M-4 yolunun güvenli bir şekilde trafiğe açılması var. Güney kısmını Ruslar denetleyecek, kuzey kısmını biz, yani ortak devriyeler" ifadelerindeki belirsizlik, uygulamada da devam etmektedir.

Bu çerçevede;

- 1) Açıklamanızda kullandığınız "güney kısmını Ruslar denetleyecek, kuzey kısmını biz" ifadesi, M4'ün güneyinin, yani Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gözetleme noktaları oluşturduğu ve denetimi altındaki bölgenin tamamen kontrolümüz dışına çıkması anlamına mı gelmektedir?
- 2) M4 otoyolunun güneyi tamamen, hükümetimizin tabiriyle "Suriye Arap Cumhuriyeti" ile Rusya Federasyonu'nun kontrolüne mi bırakılmaktadır?
- 3) Karayolunun güneyi ve kuzeyinden farklı denetim alanları oluşturulması, "ortak devriye" ifadesine vurgu yapan 5 Mart tarihli mutabakat metniyle çelişkili değil midir?
- 4) M4'ün güneyindeki muhalif nüfus ve terörist kategorisine girenler dahil tüm silahlı gruplar, M4'ün kuzeyine mi nakledilecektir?
- 5) 19 Mart 2020 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda yaptığım konuşmada vurgu yaptığım gibi, TSK'nın İdlip'de gözetleme noktaları da tesis ettiği denetim alanının M4'ün kuzeyine sıkıştırılması ve nüfusun da kuzeye gönderilmesi neticesinde, bölgede bir "peşaverleşme" riskinin daha da tahrik edilmiş olacağı konusundaki görüşleriniz nelerdir? 21 Mart tarihinde bölgedeki birliklerimize "cihatçı gruplar" tarafından yapılan saldırı, M4'ün güneyinde gerçekleştirilmiş olsa da, bu çerçevede değerlendirilebilir mi?

CEVAP:

Sayın Cumhurbaşkanımızın 5 Mart 2020 tarihinde Moskova'yı ziyaretleri vesilesiyle iki ülke Milli Savunma Bakanları arasında İdlip Gerginliği Azaltma Bölgesi'ndeki Durumun İstikrarlaştırılmasına İlişkin Muhtıraya Ek Protokol imzalanmıştır. Söz konusu Ek Protokol ile rejimin saldırıları durdurulmuş ve ateşkes sağlanmıştır. Ateşkesin kalıcı kılınmasına yönelik çalışmalar sürmektedir.

Bu çerçevede, 13 Mart 2020 tarihinde iki ülke askeri heyetleri arasındaki görüşmelerde Ek Protokol'ün Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar üzerinde mutabık kalınmıştır. Bu esaslar uyarınca, M4 karayolu üzerindeki ortak devriye faaliyetlerine 15 Mart 2020 tarihinde başlanmış ve bugüne kadar beş ortak devriye faaliyeti icra edilmiştir.

Anılan Protokol uyarınca, M4 karayolu boyunca güvenli koridor oluşturulması amacına yönelik faaliyetlerimiz ise, İdlip'te ihtiyaç duyulan kapsam, bölge ve noktalarda etkin şekilde yürütülmektedir. Bu faaliyetlerin başlamasının ardından İdlip'te yerinden edilmiş Suriyelilerin evlerine geri dönüşleri tedricen başlamıştır.